

VALSTYBINIO MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTO GAMTOS TYRIMŲ CENTRO AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS DARBO REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis reglamentas nustato Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro (toliau – Centras) Akademinės etikos komisijos (toliau – Komisija) sudarymo, veiklos organizavimo, sprendimų priėmimo tvarką.
2. Komisijos paskirtis – pranešimų dėl galimų akademinės etikos pažeidimų nagrinėjimas, kaip jie apibrėžti Centro Akademinės etikos kodekse ir kituose taikytinuose teisės aktuose.
3. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Akademinės etikos kodeksu (toliau – Kodeksu), kitais aktualiais teisės aktais, Centro įstatais ir šiuo Komisijos darbo reglamentu.
4. Komisijos veikla grindžiama teisėtumo, teisingumo, nešališkumo, skaidrumo, objektyvumo principais.
5. Komisija teikia siūlymus Kodekso, Komisijos darbo reglamento pakeitimams arba pati inicijuoja papildymus, pataisas ir teikia juos svarstyti Mokslo tarybai.

II. KOMISIJOS SUDARYMAS IR SUDĖTIS

6. Komisiją sudaro ir tvirtina Centro Mokslo taryba 5 metų laikotarpiui, kuris sutampa su Mokslo tarybos kadencija. Komisijos nariu galima būti ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.
7. Komisiją sudaro 7 Centro akademinės bendruomenės nariai, turintys nepriekaištingą reputaciją, kaip tai apibrėžta Mokslo ir studijų įstatyme.
8. Komisijos nariai pirmame Komisijos posėdyje atviro balsavimo būdu išsirenka pirmininką, pavaduotoją ir sekretorių. Pirmajam posėdžiui pirmininkauja atviro balsavimo būdu balsų dauguma išrinktas komisijos narys. Pirmajam posėdžiui pirmininkauja atviru balsavimu balsų dauguma išrinktas komisijos narys.
9. Komisijos narys tolimesnėje Komisijos veikloje gali dalyvauti tik pasirašęs konfidencialumo laikymosi pasižadėjimą, jokiais priemonėmis (informacinėmis, fizinėmis) ar būdais neviešindamas informacijos apie nagrinėjamą pranešimą, išskyrus atvejus, kai tokia informacija teikiama įstatymų nustatyta tvarka kompetentingoms institucijoms.
10. Komisijos nariui pasibaigus darbo santykiams, pateikus atsistatydinimo prašymą arba jį atšaukus nustatyta tvarka, likusiai kadencijos daliai Centro Mokslo taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų paskiria naują Komisijos narį.

III. KOMISIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

11. Pagrindinė Komisijos veiklos forma yra posėdžiai:
 - 11.1. Komisijos posėdžiai yra uždari, organizuojami kontaktiniu, nuotoliniu arba mišriu (kontaktiniu ir nuotoliniu) būdais. Nuotoliniu arba mišriu būdu vykstančiam posėdžiui taikomi visi šiame Komisijos darbo reglamente nustatyti reikalavimai.

- 11.2. Komisijos posėdžiai kviečiami gavus konkretų pranešimą išnagrinėti akademinės etikos pažeidimą arba sprendžiant Komisijos darbo organizavimo klausimus.
- 11.3. Komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas arba pavaduotojas. Posėdžiai protokoluojami. Protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir posėdžio sekretorius.
- 11.4. Posėdis taip pat gali būti sukviestas, jei pasiūlo ne mažiau kaip pusė Komisijos narių. Šiuo atveju posėdis turi būti sukviestas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.
12. Visi Komisijos nariai ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas informuojami apie posėdžio organizavimo būdą, datą, laiką, vietą bei siūlomą darbotvarkę ir jiems pateikiama su numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.
13. Pirmininkaujantis skelbia posėdžio pradžią, pabaigą ir darbotvarkėje nenumatytas pertraukas, užtikrina posėdžio darbo tvarką, nustato pasisakymų trukmę, kviečia kalbėti Komisijos narius ir į posėdį pakviestus asmenis, vadovauja svarstymams, skelbia balsavimą bei jo rezultatus.
14. Numatyta posėdžio darbotvarkė Komisijos narių siūlymu gali būti pakeista ar papildyta, jei tam pritaria dauguma posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių.
15. Komisijos posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja daugiau kaip pusė Komisijos narių, išskyrus atvejus numatytus 18.4 punkte.
16. Komisijos vidinės veiklos darbo organizavimo klausimai gali būti sprendžiami Komisijos posėdyje arba elektroninės apklausos būdu.
17. Komisijos posėdyje Komisijos kvietimu turi teisę dalyvauti ginčo šalys. Komisija ginčo šalių prašymu ar savo iniciatyva turi teisę kviesti posėdyje dalyvauti ir kitus asmenis (administracijos atstovus, Mokslo tarybos narius, ekspertus, Centro interesus atstovaujančius teisininkus, kt.). Į posėdį kviečiami asmenys informuojami ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki posėdžio dienos.
 - 17.1. Komisijos veikloje dalyvaujantys ne Komisijos nariai gali dalyvauti tik pasirašę konfidencialumo laikymosi pasižadėjimą.
18. Komisijos nario nusišalinimas/nušalinimas:
 - 18.1. Komisijos narys privalo nusišalinti nuo Komisijai paskirto(-ų) klausimo(-ų) nagrinėjimo, jeigu jam gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas. Paaiškėjus tokioms aplinkybėms prieš posėdį arba posėdžio metu, Komisijos narys, kuriam kyla viešųjų ir privačių interesų konfliktas, privalo apie tai informuoti Komisijos pirmininką ir narius.
 - 18.2. Komisijos narys gali būti nušalintas argumentuotu svarstomo klausimo šalių prašymu.
 - 18.3. Dėl Komisijos nario nusišalinimo/nušalinimo nuo pranešimo nagrinėjimo Komisija priima sprendimą balsų daugumos principu. Apie nusišalinimo/nušalinimo faktą pažymima posėdžio protokole. Interesų konfliktą keliančio klausimo(-ų) medžiaga nusišalinusiam/nušalintam Komisijos nariui turi būti neprieinama.
 - 18.4. Nusišalinus/nušalinus bent vienam(-ą) Komisijos nariui(-į) klausimas yra svarstomas, kai jo svarstyje dalyvauja daugiau kaip pusė nusišalinusių/nenušalintų Komisijos narių.
19. Pranešimai apie galimus akademinės etikos pažeidimus teikiami Komisijos pirmininkui arba jo pavaduotojui.
20. Pranešimas teikiamas raštiškai laisva forma nurodant pareiškėjo vardą, pavardę, pareigas, padalinį, telefono numerį, el. pašto adresą, galimą(-us) akademinės etikos pažeidimą(-us) pagal

Kodeksą. Rekomenduojama nurodyti galimai pažeistą akademinės etikos principą(-us), Kodekso punktą(-us). Pranešime turi būti pridėta visa turima informacija, nurodytos aplinkybės, patvirtinančios pažeidimo padarymo faktą. Priimamas svarstyti tik pareiškėjo pasirašytas pranešimas.

21. Komisija anoniminių pranešimų dėl akademinės etikos pažeidimų nenagrinėja, tačiau pasilieka teisę šią informaciją patikrinti. Įvertinusi tai, jog pažeidimas vis tik turi pagrindą, Komisija gali inicijuoti svarstymą neeiliniame posėdyje.
22. Komisija nenagrinėja pranešimo apie galimus akademinės etikos pažeidimus, jeigu nuo galimų akademinės etikos pažeidimų padarymo iki pranešimo ar informacijos gavimo dienos praėjo daugiau nei treji metai.
23. Jei pranešimą pateikęs asmuo prašo likti anoniminiu, Komisija gali informuoti subjektą apie pranešimo turinį, neatskleisdama jį pateikusio asmens tapatybės.
24. Akademinės bendruomenės narys(-iai), dėl kurio(-ių) gautas pranešimas, Komisijos pirmininko arba jo pavedimu sekretoriaus, yra informuojamas(-jami) apie gautą pranešimą bei jo turinį. Jam (jiems) suteikiamas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas savo rašytinei pozicijai pateikti. Pareiškėjo pranešimas, jeigu reikia, gali būti nuasmeninamas, užtikrinant asmens duomenų ir pranešėjų apsaugą.
25. Akademinės bendruomenės nariui(-iams), dėl kurio(-ių) gautas pranešimas ar informacija, per nustatytą laiką paaiškinimo nepateikus ar atsisakius jį pateikti, Komisija priima sprendimą pagal turimus faktus.
26. Jeigu gautas pranešimas dėl akademinės etikos pažeidimo susijusio su Komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pavaduotojas.

IV. KOMISIJOS SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

27. Komisija, gavusi pranešimą ištirti galimą akademinės etikos pažeidimą, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos išnagrinėja gautą pranešimą ir priima vieną iš sprendimų:
 - 27.1. akademinė etika buvo pažeista;
 - 27.2. pranešimas laikomas nepagrįstu ar neatitinkančiu Komisijos kompetencijų. Komisija per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo apie tai pranešėją informuoja raštu.
28. Prireikus Komisija sprendimo priėmimo terminą gali vieną kartą pratęsti motyvuotu sprendimu, bet ne ilgiau kaip 30 darbo dienų (apie tai informuojamas pranešimo teikėjas ir pranešimo subjektas).
29. Komisijos sprendimas turi būti išsamus, o jo išvados motyvuotos: sprendime turi būti nurodytas asmuo(-enys), kurio(-ių) konkretūs veiksmai ar neveikimas pažeidė atitinkamą Akademinės etikos kodekso nuostatą, pateikti objektyvūs įrodymai, kuriais grindžiamos išvados, taip pat įvertintos aplinkybės, lėmusios pažeidimo sunkumą ir kitos reikšmingos aplinkybės. Sprendimas negali apsiriboti vien bendro pobūdžio išvada, kad pažeidimas yra/nėra nustatytas.
30. Komisijos sprendimas teikiamas Centro direktoriui ir Mokslo tarybai atsižvelgiant į jų funkcijas apibrėžtas Centro įstatuose.
31. Komisija, išnagrinėjusi pranešimą ir nustatiusi akademinės etikos pažeidimą, atsižvelgdama į pažeidimo sunkumą, pažeidimo dažnį ir kitas aplinkybes, priima vieną ar kelis iš šių sprendimų:

- 31.1. rekomenduoti Centro direktoriui skirti vieną ar kelias poveikio priemones;
 - 31.2. rekomenduoti prevencines akademinės etikos užtikrinimo priemones Centre;
 - 31.3. jei akademinę etiką pažeidė Komisijos narys, atšaukti jį iš šių pareigų nepasibaigus kadencijos laikui.
32. Komisijos sprendimai priimami bendru sutarimu, o jo nepasiekus – jeigu už sprendimą balsuoja ne mažiau kaip trys ketvirtadaliai posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių. Balsavimas vykdomas atviro balsavimo būdu. Balsavimo metu Komisijos nariai negali susilaikyti nuo sprendimo priėmimo.
 33. Komisija apie priimtą sprendimą, išvadas ir pasiūlymus ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo posėdžio datos el. paštu informuoja suinteresuotąsias puses, Centro direktorių ir Mokslo tarybą. Sprendimas laikomas įteiktu nuo išsiuntimo momento.
 34. Komisijos posėdžių protokolai archyvuojami pagal Centro dokumentacijos plane nurodytą tvarką.
 35. Komisijos sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai.

Valstybinio mokslinio tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro Akademinės etikos komisijos darbo reglamentas patvirtintas Mokslo tarybos posėdyje 2026 m. vasario mėn. 5 d. (MT posėdžio protokolo Nr. GTC-MT-1(8))